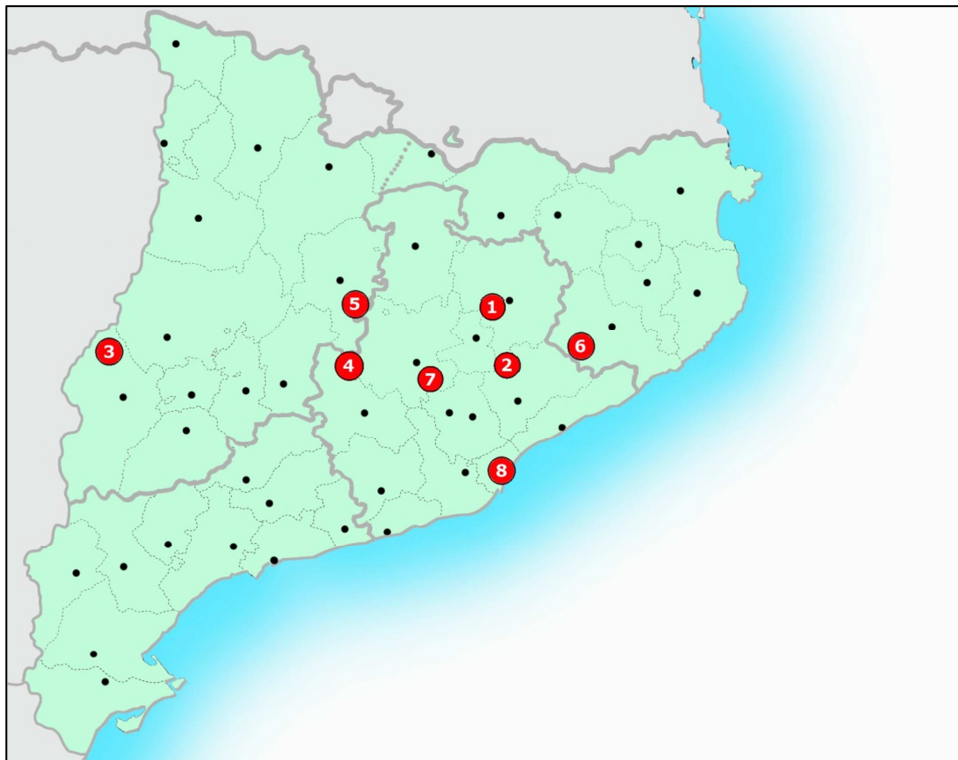

ÍNDEX

RUTA			Dificultat	Km	Desnivell Acumulat
1	El Pacte dels Vigatans - Sant Sebastià	↻	Baixa	6.6	325 m
2	El Combat del Congost	↔	Mitjana	15.8	+200/-370 m
3	La Batalla d’Almenar	↻	Mitjana	16.9	50 m
4	La Batalla de Prats del Rei	↻	Mitjana	17.4	300 m
5	El Setge de Cardona	↻	Mitjana	16.3	400 m
6	El Combat d’Arbúcies	↻	Baixa	7.1	150 m
7	La Batalla de Talamanca	↻	Baixa	5.3	250 m
8	El Setge de Barcelona	↻	Baixa	7.9	Inp.

INTRODUCCIÓ

Aquest és el primer llibre de caminades per la història. És per aquest motiu que he volgut començar per un dels seus episodis més importants: la Guerra de Successió. Important i recent perquè, encara ara, tres-cents anys després en continuem patint les conseqüències. La caiguda de Barcelona, l'11 de setembre de 1714, va significar la pèrdua de les nostres llibertats, la imposició d'unes noves lleis i la repressió de la manera de fer i de parlar, dels catalans (i hauríem d'incloure aquí, també, valencians i mallorquins). Repressió que ha continuat, de forma més o menys intensa, fins a l'actualitat.

El llibre inclou vuit caminades pels escenaris on van tenir les principals batalles i alguns combats a casa nostra. M'ha semblat necessari i he intentat posar aquests enfrontaments en el seu context històric, amb explicacions breus i concises, sense voler aprofundir a fons perquè aquest és un llibre de caminades i, per tant, tampoc no és el lloc on fer-ho (i, val dir, que com a biòleg, "aficionat" a la història, això sí, tampoc seria la persona més qualificada per fer-ho).

També m'ha semblat oportú afegir una breu explicació sobre "Els Senders del 1714", una ruta que uneix els principals escenaris d'aquesta guerra (relacionats amb batalles i combats, o no).

Finalment dir que la meua motivació al caminar gairebé mai és la d'arribar enlloc, sinó la de gaudir del camí, parant, si convé, ara a contemplar una papallona, ara una flor, ara una vista especialment bonica... una cosa que, al meu parer, molts obliden, obsessionats a pujar sempre més amunt o més ràpid o arribar sempre més lluny. Aquest és un llibre per escenaris històrics, però també per paratges i paisatges bonics i diversos, dels que espero que amb l'ajuda d'aquest llibre, tothom en pugui gaudir, tal i com he fet jo.

INTRODUCCIÓ

Recomanacions generals

Com en qualsevol altre caminada sempre és recomanable portar **aigua**, especialment els dies més calorosos. La calor pot ser intensa i en algunes rutes les ombres hi poden ser més aviat escasses.

Pels mateixos motius que s'han esmentat abans, especialment a l'estiu, és imprescindible l'ús de **protecció solar** (amb especial atenció els dies ventosos i/o a muntanya, en què podem tenir una falsa sensació de frescor). Una gorra i unes ulleres de sol també ens podran anar molt bé.

Com per qualsevol altre caminada sempre és bona idea portar un **calçat adequat** (que no vol dir car ni incòmode).

Mai sobra portar a la motxilla, a més: una màniga més, un impermeable, el mòbil, alguna cosa per menjar...

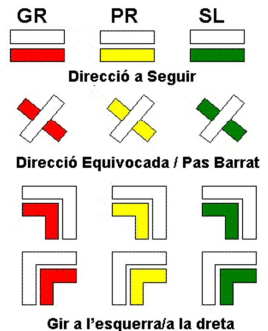
Com usar aquest llibre

En principi, amb les indicacions que es donen al llibre, i amb l'ajuda del petit mapa que les acompanya, n'hi hauria d'haver prou per fer les rutes proposades sense cap mena de complicació.

Els punts d'inici i final de la ruta sempre estan a llocs fàcilment accessibles en cotxe o autocar, amb aparcaments més o menys propers.

Algunes de les rutes proposades en aquesta guia estan senyalitzades o coincideixen en trams d'altres que si ho estan. Seguint els criteris europeus, les marques que hi trobarem, en general de pintura, seran:

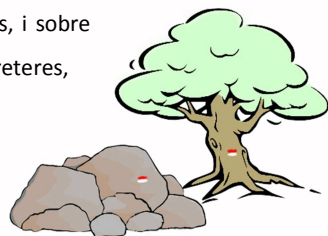
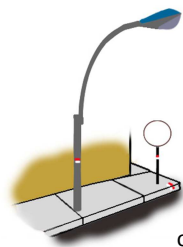
- Marques blanques i vermelles, que corresponen a GR, sigles que designen els senders de Gran Recorregut.
- Marques blanques i grogues, que corresponen a PR, sigles que designen un sender de Petit Recorregut.
- Marques blanques i verdes, que corresponen a SL, sigles que designen un Sender Local.

INTRODUCCIÓ

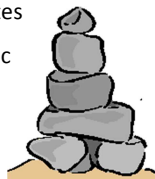
Tots aquests senders són mantinguts per les federacions excursionistes locals, amb el que sovint es poden trobar-ne alguns de molt ben marcats, amb d'altres en què les marques hi són més escasses o estan una mica més esborrades.

A vegades, també, podem trobar altres tipus de marques, a vegades reforçades per fites. Sigui quin sigui el tipus de marques, generalment les trobarem sobre arbres o pedres, en els trams de sender més naturals, i sobre senyals de transit, faroles, al terra de les voreres i carreteres, o, fins i tot, alguns murs o parets en els trams més urbans.

Sovint trobarem, també, cartells o senyals verticals, tot i que he preferit no esmentar-los quan he pogut, ja que, tot i que no és habitual, a vegades, per les inclemències del temps o el vandalisme, poden estar tombats o esborrats.

En altres casos podem trobar els camins senyalitzats amb fites de pedra. Aquestes fites a vegades poden ser de gran ajuda, especialment a l'hora de trobar camins poc fresats, però tenen la desavantatge que poden desaparèixer fàcilment i en el cas de creuaments de camins, no solen ser útils a no ser que es tingui molt clar el camí a seguir (si bé s'indica la seva presència, hem evitat fer-les punts de referència).

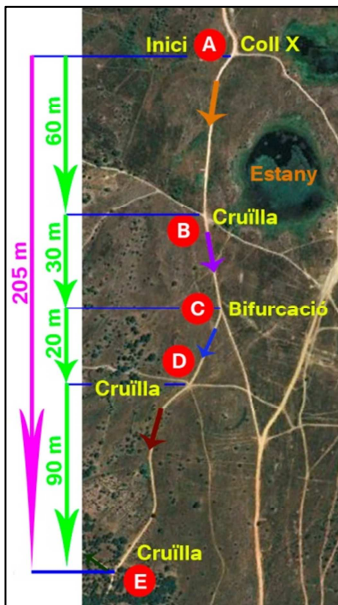
Conscients que la majoria de gent no surt a caminar amb una brúixola, també s'ha evitat fer referència a punts cardinals, indicant els canvis de direcció fent referència a dreta i esquerra, sempre en el sentit de la marxa (fins i tot quan s'hagi de recular).

Traks i mapes

Si volem anar més segurs (o no es vol portar a sobre aquest llibre) i es disposa d'un GPS, podeu trobar i descarregar els *traks* de totes les rutes descrites a Wikiloc (www.wikiloc.com), buscant les rutes de xevibp (entre altres). Si el que ens agrada és anar amb un mapa, ens els podem descarregar gratuïtament a la pàgina de l'ICC (www.icc.cat).

INTRODUCCIÓ

Com interpretar les ressenyes?

- A 0 m (0 m).** Sortim del Coll X. **Mirant a l'estany, que ens quedara davant nostre, marxem pel camí de l'esquerra.**
- B 60 m (60 m).** Cruïlla. **Continuem recte, per la pista principal descartant corriols i camins secundaris.**
- C 30 m (90 m).** Bifurcació. **Seguim pel camí de l'esquerra.**
- D 20 m (115 m).** Cruïlla. **Seguim recte, descartant la pista que marxa a esquerra i dreta i un corriol a la dreta.**
- E 90 m (205 m).** Cruïlla. **Deixem la pista principal i girem a l'esquerra.**

Telèfon d'emergències
Bombers (focs i rescats)
Emergències mèdiques

112

L'INICI DE LA GUERRA DE SUCCESSIÓ

Degut a un matrimoni consanguini, Carles II, malaltís i amb greus deficiències mentals i físiques va morir sense deixar descendència. Basant-se en el seu parentiu dues nissagues, la Casa de Borbó i la Casa d'Àustria, van reclamar l'herència hispànica: Castella, la Corona d'Aragó, les colònies d'Amèrica, les possessions italianes i els dominis dels Països Baixos. Això va fer que comences el primer gran conflicte internacional (possiblement la primera guerra mundial, ja que hi participen gairebé tots els regnes i ducats d'Europa i té projeccions a Amèrica i a l'Índia).

En contra de la voluntat del seu pare, que volia que l'herència fos per Leopold I, de la Casa Àustria, Carles II, manipulat per la cort castellana, va nomenar com a hereu al duc Felip d'Anjou, de la Casa de Borbó, amb la condició que mantingués l'herència íntegra i renunciés al tron de França. Tant si l'herència anava a una banda o un altra, això no permetia preservar la “Balança de poder” (establerta després de conflictes i tractats de pau previs, en què es proposava que per mantenir la pau a Europa s'havia d'evitar que cap de les potències fos més poderosa que les altres). Tot i els intents per evitar-ho (com el Tractat de Londres), la impossibilitat d'arribar a un acord satisfactori entre les potències emergents (França, Anglaterra i Holanda), van portat a l'esclat de la Guerra.

L'any 1700 el duc d'Anjou (Borbó, net de Lluís XIV), va ser proclamat oficialment nou monarca amb el nom de Felip V de Castella, subordinat i aliat de França. L'any 1701 les tropes imperials de la Casa d'Àustria van envair el ducat de Milà, territori de la Monarquia d'Espanya, el que va provocar la intervenció francesa. És l'inici de la Guerra de Successió Espanyola. A la coalició antiborbònica, s'hi van unir molts estats alemanys, principalment Prússia i l'Electorat de Hannover. La política agressiva de Lluís XIV i la prohibició a Anglaterra i als Països Baixos de comerciar amb els ports hispànics, perjudicant els seus interessos comercials, fan que aquests dos països signin el Tractat de la Haia aliant-se, també, amb la Casa d'Àustria. Aquest tractat reconeixia Felip V com a monarca, amb la condició que cedís les possessions italianes i els Països Baixos Castellans a la Casa d'Àustria, i que Anglaterra i les Províncies Unides mantinguessin els seus drets comercials als regnes hispànics com en temps de Carles II.

El 1702 hi ha lluites arreu d'Europa. A Itàlia, els francesos són derrotats a la Batalla de Cremona i tenen un resultat incert de la Batalla de Luzzara. Mentrestant, una força combinada d'anglesos, holandesos i alemanys capturaren moltes places importants als Països Baixos. Al

L'INICI DE LA GUERRA DE SUCCESSIÓ

Rin, el bàndol aliat pren Landau, però es veu obligat a retirar-se tot i que acaba derrotant als francesos. Els anglesos aconseguixen, també, una important victòria a la Batalla de la badia de Vigo, on destrueixen la flota espanyola d'Índies i capturen tones de plata americana.

El 1703 els aliats entren a Bonn però no aconseguixen prendre Anvers. Els francesos acaben guanyant al sud d'Alemanya i arriben a les portes de Viena. Mentrestant el Regne de Portugal i la Savoia es passen al bàndol austríac (aliat). A més, els anglesos que estaven disposats a acceptar Felip V com a rei dels regnes hispànics, ara consideren millor per als seus interessos comercials la victòria de Carles d'Àustria, que esdevindria Carles III de Castella i d'Aragó.

El 1704 hi ha moviments tàctics arreu del continent. Finalment anglesos i savoians s'enfronten als francesos a la Batalla de Blenheim, d'on surten derrotats aquests últims. Aquest mateix any, actuant en nom de Carles III, els anglesos ocupen Gibraltar, amb participació catalana i amb l'ajuda de les tropes holandeses, el que els hi dona la clau de la Mediterrània.

El Pacte dels Vigatans.

El 17 de maig de 1705 a l'ermita de Sant Sebastià un grup de prohoms, majoritàriament osonencs, van acordar segellar una aliança amb Anglaterra segons la qual els catalans lluitarien a favor de l'arxiduc Carles contra Felip V de Castella i, a canvi, Anglaterra respectaria les constitucions catalanes. El document va atorgar poders a Antoni de Peguera i Domènec Perera per a iniciar negociacions amb la corona anglesa, que van desembocar al juny en el Pacte de Gènova, que va decidir l'entrada dels catalans en la guerra de Successió.

El pacte dels Vigatans va tenir, per força, un caràcter oficiós, ja que Barcelona, seu de la Generalitat de Catalunya, era sotmesa a una dura repressió pel virrei Velasco, al servei de Felip V. La reunió va ser convocada secretament pel vicari general del bisbat de Vic, i rector de Santa Eulàlia de Riuprimer, Llorenç Tomàs i Costa, i van signar el document Josep Antoni Martí, Antoni Cortada, Carles de Regàs, Francesc Macià i Ambert (Bac de Roda), Jaume Puig i Beuló (Jaume Puig de Perafita), els seus fills Antoni i Francesc Puig i Sorribes, i Josep Moragues i Sobrevia.

LA GUERRA DE SUCESSIÓ

Després de l'expulsió dels francesos d'Alemanya, Itàlia i els Països Baixos, la guerra es trasllada a la península Ibèrica.

Poc després del setge de Gibraltar, amb l'ajut de l'estol anglès, els austriacistes conquereixen Dénia i altres places com Alzira. A l'agost del 1705 l'arxiduc és proclamat rei de València i començà la Revolta dels Maulets. Tot seguit l'arxiduc Carles arriba a Barcelona, posant-li setge ja que les autoritats es mantenen fidels a Felip. Mentrestant, els vigatans s'alcen, s'uneixen al desembarcament i en la Batalla de Montjuïc capturen la fortalesa, des d'on bombardegen la ciutat. L'ofensiva aliada continua, caient Girona, Tortosa, Tarragona i Lleida poc després. Barcelona es rendeix a l'octubre i al novembre l'arxiduc jura les constitucions catalanes i és proclamat rei (Carles III).

València cau en mans austriacistes a finals de desembre, la ciutat obre les portes a l'exèrcit maulet (camperols armats) sense resistència i amb gran entusiasme popular. Alhora arriben notícies de l'alçament austriacista al Principat, on Carles III havia desembarcat triomfalment a Barcelona, expulsant l'exèrcit "filipista". La revolta s'escampa, llavors, i la major part del Regne de València passa a estar sota el control dels maulets, que aboleixen tots els tributs senyorials i altres impostos (i, també, cometen alguns excessos contra botiflers i mercaders francesos). Com que l'exèrcit pagès dels maulets no són capaços de resistir els atacs de les forces borbòniques, demanen ajuda a Carles III, que envia a València un contingent anglès, encarregat, també, de posar fi als excessos plebeus dels mateixos maulets.

L'abril de 1706, les tropes borbòniques posen setge a Barcelona. Tot i la caiguda de Montjuïc la ciutat resisteix. Al maig, quan semblava imminent l'assalt, amb l'arribada de la flota aliada anglo-holandesa els borbònics fugen en un complet desordre (fins a l'extrem que Felip d'Anjou va haver de passar a França des del Rosselló i tornar a Castella per Navarra). Després d'això Carles III entra a Saragossa i es proclama rei.

Mentrestant, el general portuguès Marquês das Minas envaeix Castella des de Portugal, arribant fins i tot a prendre Madrid (al juliol), tot i que els borbònics recuperen la ciutat de seguida.

LA GUERRA DE SUCESSIÓ

El setembre de 1706 una esquadra anglo-holandesa es planta a Mallorca, demanant la seva rendició. Les autoritats s'hi oposen però les forces militars, integrades per naturals del país favorables a Carles III, es neguen a combatre i boicotegen la defensa de la ciutat (a càrrec d'una guarnició francesa). La capitulació és ràpida i el Regne de Mallorca es passa al bàndol austriacista. Menorca cau poc després.

Després d'un intent fallit d'ocupar Madrid, les tropes austriacistes es retiren cap al Regne de València. Llavors, els borbònics es dirigeixen cap a Múrcia, on els austriacistes han estat aturats (a la batalla de l'Hort de les Bombes), i recuperen Oriola i Elx, on aturen el seu avanç. Els austriacistes reben reforços i obliguen als borbònics a retirar-se (recuperant, a més, Xixona, Novelda i Elda). Mentrestant tropes aliades entren per Castella, obligant a les tropes franco-castellanes a refugiar-se a Almansa, on es refan (mentre els austriacistes prenen Villena).

Poc després té lloc la important batalla d'Almansa (25 d'abril de 1707). Les tropes filipistes guanyen les de Carles III i, a continuació, dividint-se en dues columnes, prenen València i cremen i destrueixen Xàtiva (fins i tot canviant-li el nom per San Felipe). Tot seguit prenen Alcoi, Dénia i Alacant. Poc després els borbònics també entren a Saragossa i, poc després, assetgen Lleida, que cau a l'octubre de 1707 (i després Tortosa, el juliol de 1708).

Valencià i Aragó cauen, doncs, en mans borbòniques i s'els hi aplica el decret de Nova Planta, una eina de repressió brutal (que s'explica més endavant, ja que posteriorment també es va fer a Catalunya i les Illes).

Després de la Batalla d'Almansa, però, la guerra a la península entre en una fase d'incertesa, en què es succeeixen en tot un seguit d'escaramusses sense cap resultat decisiu.

El 1707 Menorca torna a caure a mans borbòniques. Anglaterra, que volia instal·lar-se fermament a la Mediterrània, però, reocupa l'illa el 1708. Entre 1708 i 1713 els austriacistes dominaran Menorca governats pels anglesos (que es quedaran l'illa un cop acabada la Guerra).

El 1707, també, la Guerra de Successió va lligar-se breument a la Gran Guerra del Nord per la supremacia al Mar Bàltic, que va enfrontar Suecs amb russos, danesos, noruecs, saxons i la

LA GUERRA DE SUCCESSIÓ

República de les Dues Nacions (Polonesos i Lituans). Els suecs rebutgen involucrar-se en la Guerra de Successió, però després del fracàs d'una invasió sueca a Rússia, Hannover i Prússia es sumen als aliats.

A finals de 1707, el príncep Eugeni de Savoia intenta envair França des d'Itàlia, però és aturat pels francesos. Mentrestant, els anglesos i els seus aliats conquisten innumbrables fortaleses als Països Baixos.

El juliol de 1708, els exèrcits aliats s'enfronten als francesos, afeblits a causa de disputes internes i errors estratègics, derrotant-los a la Batalla d'Oudenaarde, al que segueix la caiguda de Lilla. Mentrestant, a Itàlia, els austríacs saquegen la ciutat de Forlì.

Per enfortir la seva reclamació al tron, després de la derrota a Almansa, la publicació del Decret de Nova Planta i el naixement imminent de l'infant Lluís, l'Arxiduc Carles es trasllada a Barcelona on es casa amb Elisabet Cristina de Brunsvic-Wolfenbüttel l'agost del 1708.

Després de les desfetes d'Oudenaarde i Lilla, Lluís XIV es veu forçat a negociar. Tot i que disposat a cedir totes les possessions de Castellà i Aragó, a excepció del Regne de les Dues Sicílies, les condicions que volen imposar els aliats són encara més humiliants i França les rebutja, continuant la lluita.

El 1709, després de tres intents d'invasió de França, els aliats aconsegueixen avançar cap a París. A la Batalla de Malplaquet, els francesos són derrotats, però les baixes aliades són molt altes. Els aliats aconsegueixen prendre Mons, però la invasió es veu aturada.

L'estiu de 1710, l'exèrcit austriacista, reorganitzat, reprèn les accions ofensives a la península i venç als borbònics a la batalla d'Almenar i la Batalla de Monte de Torrero, recuperant l'Aragó.

LA BATALLA D'ALMENAR

L'aspecte dels plans d'Almenar, on va tenir lloc una important batalla, segurament no deuria ser massa diferent al que té ara. Si bé una mica monòton, és un paisatge bonic que amaga racons tant interessants com el Clot de la Unilla.

Itinerari: Circular

Senyalitzat: Parcialment

Dificultat: Mitjana

Distància: 16.9 Km

Desnivell: 50 m

Durada: 5 h

Comarca: El Segrià

Municipi: Almenar

Inici a Almenar. A la Plaça que hi ha entre el Carrer de l'Arc Iris i el Carrer Félix de los Rios, just passada una gran bassa.

Època: Primavera i tardor. Millor en dies clars. Millor evitar els dies calorosos d'estiu (no hi ha ombres en tot el camí).

Amb nens: sense dificultats especials, a banda de la distància i el desnivell. Per les seves característiques una bona alternativa pot ser fer-la en bicicleta.

LA BATALLA D'ALMENAR

EL CAMÍ

➤ **0 m (0 m).** Sortim de la Plaça que hi ha entre el Carrer de l'Arc Iris i el Carrer Félix de los Rios, just passada una gran bassa. D'esquena a la bassa, prenem el carrer de l'esquerra (de l'Arc Iris). Trenquem a la dreta a la primera cruïlla, pel carrer de Mart. Prenen, després, el següent carrer a l'esquerra i amunt (la Baixada del Castell). Girem a la dreta al primer trencant i tot seguit a l'esquerra, pujant pel carrer de Sant Salvador. Al final del carrer, a la dreta, hi ha un aparcament i poc més enllà, el castell dels Moros, cap on anem.

➤ **375 m (0.3 Km).** **Castell dels Moros** (En queden dues parets, del segle XIX, tot i que possiblement al mateix indret, en època andalusina, hi hauria hagut una torre de guaita, o *almenara*). Reculem cap a l'aparcament i el carrer per on hem vingut, descartem el camí que s'enfila recte cap a un dipòsit i marxem cap a la dreta, desestimant també, un camí que marxa més cap a la dreta.

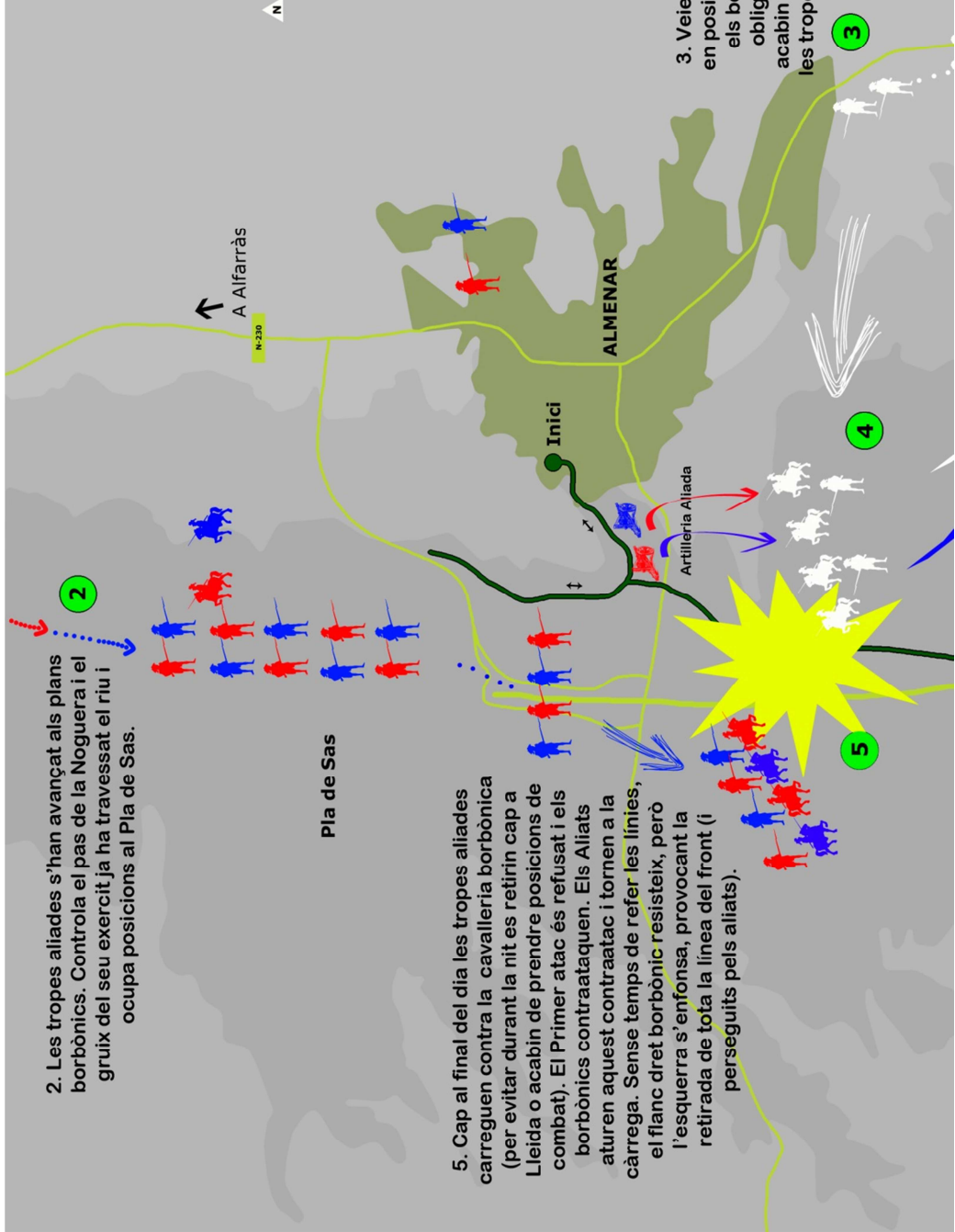
➤ **160 m (0.5 Km).** Carretera secundària. La seguim cap a l'esquerra (voltant el dipòsit per baix, que ens ha de quedar a l'esquerra).

2. Les tropes aliades s'han avançat als plans borbònics. Controla el pas de la Noguera i el gruix del seu exercit ja ha travessat el riu i ocupa posicions al Pla de Sas.

Pla de Sas

5. Cap al final del dia les tropes aliades carreguen contra la cavalleria borbònica (per evitar durant la nit es retirin cap a Lleida o acabin de prendre posicions de combat). El Primer atac és refusat i els borbònics contraataquen. Els Aliats aturen aquest contraatac i tornen a la càrrega. Sense temps de refer les línies, el flanc dret borbònic resisteix, però l'esquerra s'enfonsa, provocant la retirada de tota la línia del front (i perseguits pels aliats).

3. Veien les tropes aliades en posicions més elevades, els borbònics es veuen obligats a esperar que acabin d'arribar el gruix de les tropes, al sud d'Almenar.

4. Els borbònics comencen a formar les seves línies, enviant tota la cavalleria al Pla de Fonollet (mentre, la major part de la infanteria és queda a Almenar protegint el camí de Lleida i esperant que acabin d'arribar totes les tropes).

Pla de Fonollet

Plana de Baix

6. La retirada borbònica es fa sobre la seva mateixa infanteria, encara a la part baixa del terreny. Perseguits pels aliats, aviat es converteix en una fugida desorganitzada de tot el gruix de l'exercit, pràcticament una desbandada (cap a Lleida), abandonant canons, armes i municions, que passen a mans austríacistes.

Plana del Sot

El Clot de la Unilla

Pla de Falç

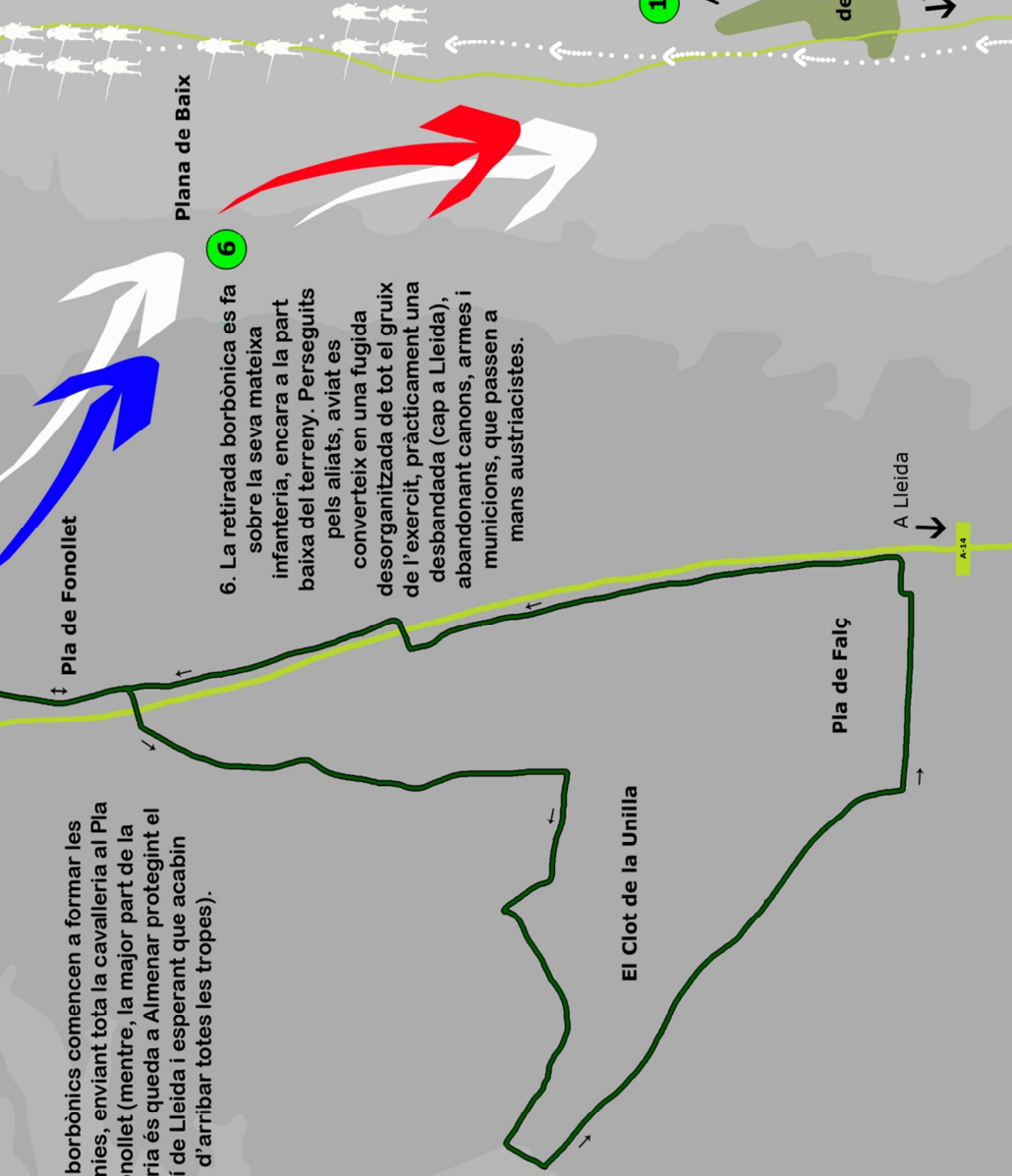
A Lleida

A-14

1. Les tropes borbòniques es dirigeixen cap a Alfarràs per assegurar el pas de la Noguera.

la Mata de Pinyana

A Lleida

SENDERS DEL 1714

La ruta dels Senders del 1714 és un recorregut pels deu escenaris més destacables de la Guerra de Successió a Catalunya. L'objectiu de la ruta és lligar en un sol itinerari els 10 punts clau de la ruta, emblemàtics i carregats de simbolisme:

- Can Barraquer (Sant Boi de Llobregat), on va viure fins a la seva mort Rafael Casanova.
- Les ruïnes que hi ha l'antic Mercat del Born, testimoni dels barris que van ser enderrocats per construir-hi la fortalesa militar de la Ciutadella.
- El castell de Talamanca, on es va viure la darrera victòria militar catalana.
- La Casa Museu Rafael Casanova (a Moià), on va néixer l'heroi de la defensa de la ciutat de Barcelona durant el setge de 1714.
- L'ermita de Sant Sebastià (a Vic), on va tenir lloc el Pacte dels Vigatans.
- La Torre Solsona, part del conjunt fortificat del Castell de Ciutat, d'importància estratègica pel seu domini visual sobre les valls del Segre i del Valira. La fortalesa de la Seu d'Urgell va esdevenir la principal defensa pirinenca durant la Guerra de Successió.
- El Castell de Cardona, el darrer fortí austriacista a capitular.
- La Torre de la Manresana (a Prats de Rei), l'observatori d'una important batalla.
- La Universitat de Cervera, un dels símbols més destacats de la repressió i la implantació del nou ordre borbònic.
- El turó de la Seu Vella de Lleida, que arran de la victòria borbònica va passar a ser un recinte militar.

La ruta va ser creada, en el marc de la commemoració del Tricentenari del desenllaç de la Guerra de Successió, per la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC).

La ruta té una distància total de 645 km i està dividida en 28 etapes, que aprofiten la xarxa oficial de senders homologats existents (principalment senders de Gran Recorregut, GR, i un parell de Petit Recorregut, PR). Correctament marcats, doncs, descrivim aquí molt breument les diferents etapes que, en principi, s'haurien de poder fer sense massa dificultats (si bé sempre millor acompanyar-ho amb una ressenya més complerta o un mapa, que ens podem descarregar de la pàgina web de l'Institut Cartogràfic de Catalunya de forma gratuïta, www.icc.cat).

SENDERS DEL 1714

Etapla 1. SANT BOI DE LLOBREGAT – BARCELONA (Distància: 13.9 Km / Desnivell: +17/-34 m). La Ruta comença a Can Barraquer de Sant Boi de Llobregat. D'aquí cap al Parc Fluvial de Llobregat cap a Cornellà, l'Hospitalet i Barcelona. Ruta urbana no senyalitzada pel que ens caldrà mapa. L'última part coincideix amb la **ruta 8 d'aquest llibre**.

Etapla 2. BARCELONA – TERRASSA (Distància: 33.3 Km / Desnivell: +871/-551 m). De Barcelona a Sant Cugat del Vallès pel GR-6 (deixant la ciutat al final del Carrer Germans Desvallés, al costat del Velòdrom d'Horta). Del Monestir de Sant Cugat fins a Terrassa pel PR-C 31 (que passa per l'estació dels ferrocarrils de la Generalitat i continua fins a Terrassa).

Etapla 3. TERRASSA – TALAMANCA (Distància: 34.2 Km / Desnivell: +1367/-1155 m). De Terrassa a la Mola pel PR-31. De la Mola al coll d'Estenalles seguint les marques taronges de la ruta del Parc Natural. Del Coll d'Estenalles a Mura pel GR-5 (al Coll del Boix girem pel ramal de la dreta). De Mura a Talamanca pel camí vell de Rocafort (sense senyalitzar, cal mapa).

Etapla 4. TALAMANCA – MOIÀ (Distància: 20.2 Km / Desnivell: +585/-403 m). De Talamanca al Serrat del Vintró cal mapa (no senyalitzat). A partir d'aquí ja s'enllaça amb GR-3, que es segueix a la dreta fins a Moià. **Veure ruta 7 d'aquest llibre**.

Etapla 5. MOIÀ – VIC (Distància: 34.2 Km / Desnivell: +499/-782 m). De Moià a l'Estany pel GR-3 (que a partir del Collet de Mas Güell, on s'ha d'anar a l'esquerra, coincideix amb el GR-177). De l'Estany a Santa Eulàlia de Riuprimer pel GR-151. De Santa Eulàlia a Vic per PR-C 41 (que passa per Sant Sebastià. **Veure Ruta 1 d'aquest llibre**).

Etapla 6. VIC – SANT HIPÒLIT DE VOLTREGÀ (Distància: 24.5 Km / Desnivell: +226/-240 m). De Vic a Tavèrnoles (poc passat) pel PR-C 40. De Tavèrnoles a Sant Hipòlit de Voltregà pel GR-210 (camí Vora Ter).

Etapla 7. SANT HIPÒLIT – SANT QUIRZE DE BESORA (Distància: 24.3 Km / Desnivell: +419/-284 m). Pel GR-210.

Etapla 8. SANT QUIRZE DE BESORA – RIPOLL (Distància: 19.1 Km / Desnivell: +594/-480 m). De Sant Quirze de Besora a la Farga de Bebié pel GR-210. De la Farga de Bebié a Ripoll pel GR-151.